

Z d ů v o d ů:

Ve vývodech, uvedených pod důvodem zmatečnosti podle § 385, č. 1 a) tr. ř., vychází stěžovatel z předpokladu, že otázka, zda obžalovaný skutečně peníze ztratil, či zda mu byly ukradeny, je v souzeném případě právní a nikoli skutková; na tom pak buduje hodnocením výsledků řízení svoje vývody, že skutečně byl okraden. Předpoklad stěžovatelův je mylný; okolnost, zda obžalovanému byly peníze na cestě z Bratislavy do Brna, případně v Brně ukradeny, či zda tuto krádež jen předstírá, je v tomto případě rázu ryze skutkového, i když úsudek o ní je výsledkem logického uvažování z jiných prokázaných skutečností. Kriteriem rozdílu mezi právní a skutkovou otázkou není tento způsob uvažování jakožto duševní činnosti, jak naznačuje stěžovatel, neboť takto třeba uvažovat z daných skutkových předpokladů, pokud je to třeba, při obojí skupině otázek, právních i skutkových. Právním posuzováním ve smyslu praxe trestního řádu platného na Slovensku a Podkarpatské Rusi je — mimo výklad obsahu a smyslu jednotlivých zákonných ustanovení a jednotlivých náležitostí skutkových podstat v zákoně stanovených — jen aplikace zákonem stanovené skutkové podstaty na skutečnosti za prokázané uznané, tedy zkoumání, zda danými skutečnostmi je určitý v zákoně stanovený znak skutkové podstaty naplněn čili nic, a jen takové úsudky nižších soudů smí podle § 33, odst. 3 nov. k tr. ř. nejvyšší soud přezkoumávat i důsledně i zmateční stížnost napadati. V souzeném případě není okolnost, zda peníze byly obžalovanému ukradeny, sama o sobě náležitostí trestného činu, pro který je obžalovaný stíhán, ale je prostou skutečností, spadající pod výlučnou zjišťovací činnost nižších soudů a na základě ní vyvozený úsudek, že obžalovaný krádež peněz jen předstíral, je téže povahy. Jsou proto ve smyslu § 33, odst. 3 nov. k tr. ř. zákonem vyloučeny všechny námitky stěžovatelovy, které se snaží samostatným hodnocením výsledků řízení podvrátiti tato skutková zjištění a z předpokladu, že peníze byly obžalovanému ukradeny, dovoditi, že se ukrytí zboží nebo peněz nestalo a že obžalovaný je nezamýšlel.

Stejně nepřipustně se to snaží stížnost dále dovoditi hodnocením věrohodnosti výpovědi svědků a popíráním spolehlivosti znaleckého odhadu ceny zboží. V důvodu zmatečnosti podle § 385, č. 1 a) tr. ř. byla tudíž zmateční stížnost podle § 434, odst. 3 tr. ř. odmítnuta jako zákonem vyloučená.

Čís. 5702.

Pre zamietnutie návrhu v smysle § 11 por. nov. nie je rozhodné, čo by bolo možno podľa názoru porotného súdu zistiť, ale či sa stal za pojednávania skutkový údaj, zodpovedajúci návrhu, alebo nie; takým údajom je tiež obrana obžalovaného.

(Rozh. zo dňa 3. októbra 1936, Zm IV 482/36.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. V. pre zločin úmyselného zabitia človeka vyhovel zmätočnej sťažnosti obhájcu obžalovaného, uplatnenej z dôvodu zmätočnosti podľa § 29, čís. 4 por. nov., zrušil rozsudok porotného súdu podľa § 34, odst. 1 por. nov. v celom rozsahu s celým pokračovaním, ktoré nasledovalo na úkon zakladajúci dôvod zmätočnosti, a uložil krajskému ako porotnému súdu v Košiciach, aby vo veci znova pojednával a rozhodol; zbývajúcu časť zmätočných sťažností poukázal najvyšší súd na toto rozhodnutie.

Z d ô v o d o v:

Zmätočnej sťažnosti obhájcu obžalovaného, pokiaľ sa v nej uplatňuje dôvod zmätočnosti podľa § 29, čís. 4 por. nov., nelze odopreť oprávnenie.

Obžalovaný A. V. doznal na hlavnom pojednávaní, že palicou pobil poškodeného M. T. po hlave tak, až spadol na zem a zasadeným ranám podľahol. Podľa jeho zodpovedania — shodného v zásade jak na hlavnom pojednávaní, tak aj pred četníctvom a vyšetrujúcim sudcom — rozhodol sa síce zprvu, že spolu s P. S. pobije poškodeného a ozbrojí sa kolíkom. Od tohoto úmyslu však, ako ďalej udal, upustil, odišiel so S. najprv do potravného družstva, potom sám domov. Tam ho podľa jeho výpovedi napadlo, aby išiel oznámiť B-ovým, prečo neprišla z tanečnej zábavy domov ich dcéra P. Preto, ako ďalej tvrdil, odišiel do B-ého dvora, kde sa stretol s poškodeným, ktorý ho vyzval, aby sa zo dvora pratal, a pri tom namieril proti obžalovanému revolver a stískol jeho spúšť, rana však nevyšla. Len v tej chvíli sa obžalovaný — podľa jeho tvrdenia predneseného pri pojednávaní — vrhol na poškodeného, vytrhol mu z druhej ruky palicu a udrel ňou po hlave raz stojacieho a súc nastrašený, ešte aj dva razy ležiaceho poškodeného, na čo odobral poškodenému revolver a odbehol.

Konanie obžalovaného, tak ako ho vylíčil tento vo svojej obrane, vyhovuje všetkým podmienkam, ktoré menovite po stránke subjektívnej vyžaduje predpis § 79, odst. 2 tr. z. Keď podľa tejto obrany poškodený z bezprostrednej blízkosti namieril revolver proti neútočiacemu obžalovanému, keď stískol spúšť kohútiku, právom sa mohol obžalovaný domnievať, že proti jeho životu bol podniknutý neoprávnený útok, ktorý prípadne môže byť ihneď opakovaný s výsledkom. Za týchto obžalovaným tvrdených okolností bola by vylíčená ním obrana primeraná, zvlášť pokiaľ ide o prvú ranu palicou, lebo podľa tvrdenia obžalovaného bol napadnutý revolverom a poškodený mohol aj pokračovať v útoku. Ďalšie dve rany palicou by boli len prekročením medzí oprávnenej obrany zo strachu a ľaku v smysle § 79, odst. 3 tr. z., zvlášť keď podľa svojho tvrdenia bol obžalovaný ustrašený a obával sa ďalšieho útoku. Okolnosť, že obžalovaný sa zprvu rozhodol pobiť poškodeného, je nerozhodná, lebo — podľa svojej výpovedi — ešte pred započatím tohoto svojho úmyslu od neho upustil.

Uviedol tedy obžalovaný vo svojej obrane pri pojednávaní také skutočnosti, pre ktoré — keby boli porotcami za pravdivé prijaté — by

bolo možné uznať na oprávnenú obranu podľa § 79, odst. 2 tr. z., prípadne na jej prekročenie zo strachu a ľaku podľa § 79, odst. 3 tr. z. Maly byť preto v smysle §§ 9 a 11 por. nov. porotcom dané navrhnuté vedľajšie otázky o týchto tvrdených skutočnostiach. Chybil dôsledkom toho súd prvej stolice a porušil ustanovenia §§ 9 a 11 por. nov., keď zamietol návrh obhájcu obžalovaného, aby porotcom bola daná skutková a právna otázka, znejúca na oprávnenú obranu. Odôvodnenie usnesenia porotného súdu, že ani z obrany obžalovaného, ani z výsledku dôkazného pokračovania neľze zistiť, že poškodený ohrožoval obžalovaného na živote alebo majetku, neobstoí, lebo nie je v smysle § 11 por. nov. rozhodné, čo by bolo možné podľa názoru porotného súdu zistiť, ale či sa stal za pojednávania s k u t k o v ý ú d a j zodpovedajúci návrhu alebo nie. Takýmto údajom je tiež obrana obžalovaného a je úlohou len porotcov, aby uvážili, či onen údaj obžalovaného je pravdivý alebo nie, menovite v konkrétnom prípade či došiel obžalovaný na miesto činu chtiac len oznámiť B-vcom, prečo neprišla domov ich dcéra, a neútočiť, alebo či tam došiel ozbrojený už palicou vediac o poškodenom a chtiac ho pobiť, resp. vyvolať rvačku alebo vôbec útok na svoju osobu, kedy by ovšem o oprávnenej obrane nemohlo byť reči. Svojím mylným rozhodnutím o návrhu obhájcovom zapríčinil porotný súd zmätok podľa § 29, čís. 4 por. nov.

Čís. 5703.

Jde o zmatečnÍ stížnost provedenou neoprávněnou osobou (§ 1, čís. 1 zákona čís. 3/1878 ř. z.), podal-li ji zástupce chudých (§ 41, odst. 3 tr. ř.), kterého soud zřídil, aniž obžalovaný o to žádal.

(Rozh. ze dne 5. října 1936, Zm I 608/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnÍ stížnost obhájce ex offio do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 2. dubna 1936, jímž byla obžalovaná uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z.

Z d ů v o d ů:

Po vyhlášení rozsudku, k němuž došlo v nepřítomnosti obžalované, byla tato k dožádání nalézacího soudu, jež směřovalo k doručení rozsudku (§ 81 tr. ř.) a k poučení o opravných prostředcích, předvolána k okresnímu soudu v Chotěboři jakožto soudu místa doručení a podle zápisu byl jí vyhlášen rozsudek. Obžalovaná prohlásila po poučení o opravných prostředcích, že »se odvolává do výroku o vině i trestu«, a nežádavši za opis rozsudku — byl-li jí doručen, jak nalézací soud žádal, není ze zápisu patrné — udala, jak vysvítá ze zápisu s ní sepsaného, že hned opravné prostředky provádí. Podle dalšího obsahu zápisu pak sice prohlásila, že odvolání z výroku o vině ohlašuje, aniž je